

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Dnro K2022-32

1(7)

12.1.2023

ASIA: HE 217/2022 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI PAKKOKEINOLAIN JA ESITUTKINTALAIN MUUTTAMISESTA SEKÄ NIIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Lakivaliokunnan kuuleminen 13.1.2023 klo 9.30

Suomen Asianajajaliitto (jäljempänä ”Asianajajaliitto”) pitää esitystä monilta kohdin tärkeänä ja tarpeellisenä. Esityksessä on kuitenkin muutamia kohtia, jotka edellyttävät vielä lakivaliokunnan tarkastelua. Tässä kirjallisessa materiaalissa tarkastellaan esitystä pykäläkohtaisesti niiltä osin kuin Asianajajaliitto katsoo tarpeelliseksi kiinnittää niihin huomiota.

Pakkokeinolain 2 luvun 10 §

Asianajajaliitto pitää esitettyä täsmennystä pidättämisestä tehtävästä kirjallisesta päätöksestä sekä siitä ilmoittamisesta perusteltuna ja kannattaa sitä.

Pakkokeinolain 3 luvun 8 §, vangittavaksi vaadittavan tiedonsaantioikeus

Asianajajaliitto on asian aiemmassa valmisteluvaiheessa esittänyt tältä osin kritiikkiä voimassa olevaa lakia ja etenkin tiedonsaantioikeutta koskevaa oikeuskäytäntöä kohtaan. Asianajajaliiton huomiot eivät kuitenkaan ole esityksessä otetun nimenomaisen kannan mukaan johtaneet muutoksiin siten, että tiedonsaantioikeutta esitettäisiin laintasoisesti täsmennettäväksi (HE s. 89). Tämän vuoksi Asianajajaliitto toteaa, että pakkokeinolain 3 luvun 8 § on Asianajajaliiton käsityksen mukaan edelleen puutteellinen, etenkin kun sitä verrataan ns. tiedonsaantidirektiivin (2012/13/EU) 7 artiklan 1 kohtaan. On valitettavaa, että esityksessä ei ole tältä osin päädytty esittämään lainsäädäntömuutoksia.

Pakkokeinolain 3 luvun 8 §:n sanamuoto ei sinänsä ole este direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaiselle lainsoveltamiselle. Este tulee esitutkintalain 4 luvun 15 §:n – etenkin sen 2–4 momentin tulkinnasta esitutkintaviranomaisten ja pakkokeinotuomioistuinten soveltamiskäytännöissä. Tämän vuoksi on perusteltua täsmentää lakia tai vähintään antaa perustelu-lausuma sen sisällöstä.

Direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa säädetään:

1. Jos henkilö **pidätetään ja hän menettää vapautensa** jossain rikosoikeudellisten menettelyjen vaiheessa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että **pidätetyn henkilön tai hänen avustajansa käyttöön annetaan** toimivaltaisten viranomaisten hallussa olevat **kyseiseen tapaukseen liittyvät asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä pidätyksen tai vapaudenmenetyksen laillisuuden riitauttamiseksi tehokkaasti kansallisen oikeuden mukaisesti.**

Esityksen sivulla 12 – kuten on tapahtunut jo aikanaan direktiivin implementointivaiheessa – todetaan, että lainsäädäntö täyttää direktiivin velvoitteet. Pakkokeinolakimietinnössä (Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 2022:1) tätä näytettiin perusteltavan sillä, että direktiivin 7 artiklan 4 kohdassa, sekä sen johdanto-osan 32 kohdassa, sallitaan poikkeus aineistoon tutustumisoikeudelle vastaavilla perusteilla kuin esitutkintalain 4 luvun 15 §:n 2–4 momentissa. Toisin sanoen mietinnössä väitettiin, että esitutkintaviranomainen saisi olla luovuttamatta asiakirjoja epäillylle (tai tämän avustajalle), mikäli se voi vaarantaa tutkintaa, on välttämätöntä muiden edun turvaamiseksi ym. Nyt hallituksen esityksessä asiaa ei perustella samalla tavalla, mutta on hyvä muistaa tämän asian tausta, kun lakivaliokunta asiaa pohtii.

Asianajajaliitto korostaa, että direktiivin 7 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraava poikkeus tiedonsaantioikeuteen:

4. Poiketen siitä, mitä **2 ja 3 kohdassa säädetään**, ja edellyttäen, ettei se vaaranna oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, oikeus tutustua tiettyyn aineistoon voidaan evätä, jos [---]

Mitään poikkeusta 1 kohdan soveltamisalaan 7 artiklasta – sen paremmin kuin direktiivistä muutenkaan – ei ole säädetty. Tämä tarkoittaa, että direktiivin mukaan silloin, kun kysymys on vapaudenmenetyksestä – tässä siis käytännössä vangitsemisasiain käsittelystä – ei esitutkintaviranomainen voi kieltäytyä luovuttamasta sellaista aineistoa puolustuksen käyttöön, johon se nojaa vangitsemisvaatimuksen perusteeksi.

Asianajajaliitto toteaa, että jo direktiivin implementointivaiheessa Helsingin hovioikeus kiinnitti asiaan huomiota (Helsingin hovioikeus oikeusministeriölle 7.3.2014 (80/7074/2014)¹:

Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että pidätetyn henkilön tai hänen avustajansa käyttöön annetaan toimivaltaisten viranomaisten hallussa olevat kyseiseen tapaukseen liittyvät asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä vapaudenmenetyksen laillisuuden riittämiseksi tehokkaasti kansallisen oikeuden mukaisesti. Esitysluonnoksen perusteluissa (s. 25–26) on tältä osin tarkasteltu voimassa olevaa sääntelyä ja johtopäätöksenä todettu, että vangittavaksi vaaditulla on sen perusteella oikeus saada tieto kaikesta vangitsemispäätöksen perusteena olevasta aineistosta, jota tuomioistuimelle vangitsemisasiassa esitetään. Tämä toteamus pitää sinänsä paikkaansa. On kuitenkin huomattava, että vangitsemisvaatimuksen esittäjä voi käytännössä valikoida esitutkinnassa kertyneestä aineistosta ne tiedot ja asiakirjat, jotka hän tuomioistuimelle vangitsemisasiassa esittää. Missään tapauksessa ei voida pitää ilman muuta selvänä, että tuomioistuimelle vangitsemisasiassa esitettävä aineisto sisältää kaikki sellaiset direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut asiakirjat, jotka voivat olla vapautensa menettäneen näkökulmasta välttämättömiä, jotta hän voi tehokkaasti riitauttaa vapaudenmenetyksen laillisuuden.

¹ https://oikeus.fi/hovioikeudet/helsinginhovioikeus/material/attachments/oikeus_hovioikeudet_helsinginhovioikeus/asiakirjat2013/2014/Pmy1KwLF9/Lausunto_7.3.2014.pdf.

Hovioikeus toteaa lisäksi, että direktiivin johdanto-osan 30 kappaleen mukaan aineisto, joka on välttämätöntä vapaudenmenetyksen laillisuuden tehokkaan riittauttamisen kannalta, olisi annettava epäillyn tai syytetyn taikka hänen avustajansa käyttöön viimeistään ennen kuin toimivaltaista oikeusviranomaista pyydetään päättämään vapaudenmenetyksen laillisuudesta, ja riittävän ajoissa, jotta oikeutta riittauttaa vapaudenmenetyksen laillisuus voidaan tehokkaasti käyttää. Tämäkin huomioon ottaen näyttää riittämättömältä, että vapautensa menettäneen oikeus saada käyttöönsä direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja asiakirjat jätettäisiin esitysluonnoksessa tarkoitettulla tavalla toteutumaan yksinomaan vangitsemisoikeudenkäynnissä esitettävän aineiston asianosaisjulkisuutta koskevien säännösten perusteella.

Vapautensa menettänyt voi luonnollisesti vaatia aineistoa käyttöönsä myös ETL 4 luvun 15 §:n nojalla. Tätä pykälää sovellettaessa tulevat kuitenkin sovellettaviksi myös pykälän 2 ja 3 momentin mukaiset rajoitusperusteet. Direktiivin 7 artiklan 4 kohdan mukaan tällaisia rajoitusperusteita ei kuitenkaan voida soveltaa siltä osin kuin on kysymys direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaisesta tiedonsaantioikeudesta.

Edelleen Asianajajaliitto lausui asiasta lakivaliokunnalle 12.6.2014 seuravaa:

Ehdotetun 4 luvun 15 §:n 3 momentin sanamuodosta voi myös muodostua virheellinen käsitys siitä, että henkilöllä, jota vaaditaan vangittavaksi, ei olisi oikeus saada tietoa vangitsemisvaatimuksen perusteena olevasta sellaisesta tiedosta, jonka antaminen on välttämätöntä erittäin tärkeän yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi. Näin asia ei ole, koska direktiivissä ei säädetä poikkeusmahdollisuudesta tiedon antamiseen 7 artiklan 1 kohdassa (pidätyksen tai vapaudenmenetyksen riittauttaminen) tarkoitetuista asiakirjoista.

Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan sisältämän velvollisuuden toteutuminen edellyttää nykyisestä järjestelmästä selvästi poikkeavaa järjestelmää, jossa niin tutkinnanjohtajalla, syyttäjällä kuin tuomioistuimella on velvollisuus huolehtia siitä, että vapautensa menettänyt tai hänen avustajansa saa käyttöönsä kaikki ne asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä vapaudenmenetyksen riittauttamiseen, ja siitä, että tämä tapahtuu riittävän ajoissa, jotta oikeutta riittauttaa vapaudenmenetyksen laillisuus voidaan tehokkaasti käyttää, siis ennen vangitsemisasian käsittelyä.

Helsingin hovioikeus on Finlex-ratkaisussa HelHO 2015:15 (lainvoimainen) todennut seuraavaa:

Esitutkintalain 4 luvun 15 § koskee sanamuotonsa perusteella kaikkia rikoksesta epäiltyjä henkilöitä. Siten esitutkintalain perusteella myös vapautensa menettäneen henkilön oikeutta saada tietoja esitutkinta-aineistosta voidaan rajoittaa. **Direktiivin perusteella oikeutta tutustumisoikeuden rajoittamiseen ei kuitenkaan tällaisen henkilön kohdalla ole. Vapautensa menettäneellä on siten oikeus saada käyttöönsä asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä pidätyksen tai vapaudenmenetyksen laillisuuden riitauttamiseksi tehokkaasti kansallisen oikeuden mukaisesti.** Hovioikeus katsoo, että EU-oikeuden tulkintavaikutuksen perusteella direktiivin sanamuoto on otettava huomioon esitutkintalain mainittua säännöstä tulkittaessa. Säännöstä on tämän vuoksi perusteltua tulkita siten, että pykälän 4 momentin viittaus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin otetaan vapautensa menettäneen henkilön kohdalla erityisen painavana seikkana huomioon siten, **ettei oikeutta esitutkinta-aineistoon tutustumiseen ole mahdollista direktiivissä tarkoitettujen välttämättömien asiakirjojen osalta rajoittaa.** Siten asiassa on ratkaisevaa, mitä asiakirjoja on pidettävä välttämättöminä vapaudenmenetyksen laillisuuden riitauttamiseksi.

Kuten esityksessä on todettu, Helsingin hovioikeus on tämän jälkeen antanut asiaa käsittelevän toisen ratkaisun (HelHO:2020:15), joka johti korkeimman oikeuden ennakkopäätökseen KKO 2022:4. Valitettavasti korkein oikeus ei kyseisessä ratkaisussa ottanut kantaa tiedonsaantioikeuteen direktiivin nojalla, vaan päätyi muulla perusteella katsomaan, että vangitsemiselle ei ollut perusteita. Korkeimman oikeuden kanta on siten tältä osin edelleen auki, mutta direktiivin sanamuoto on selvä: se ei salli poikkeusta asiakirjojen luovuttamisvelvollisuuteen silloin, kun on kyse vapaudenmenetyksen laillisuuden riitauttamisesta. Helsingin hovioikeuden Finlex-ratkaisu HelHO:2020:15 – joka sittemmin johti mainittuun korkeimman oikeuden ennakkopäätökseen – ei anna aihetta arvioida asiaa toisin. Päinvastoin, siitä on saatavissa tulkinta-apua tässä esitetylle kannalle, olkoonkin, että ratkaisussa on arvioitu direktiivin 7 artiklan 4 kohdassa säädettyjä rajoitusperusteita, jotka eivät vangitsemisasiassa direktiivin mukaan tule sovellettavaksi.

Asianajajaliiton tiedossa ei ole tältä osin relevanttia EU-tuomioistuimen oikeuskäytäntöä tai itse asiassa ainoatakaan EU-tuomioistuimen ennakkoratkaisua. Mainittu seikka voi johtua siitäkin, että useissa jollei jopa valtaosassa muita EU-valtioita puolustuksella ja esitutkintaviranomaisella on pääsy samaan aineistoon, tai sitten käytössä on esimerkiksi ns. tutkintatuomarijärjestelmä. Tämä on saattanut johtaa siihen, että tarvetta pyytää ennakkoratkaisua muissa EU-valtioissa ei ole ollut.

Lakivaliokunnan tulisi siten täsmentää lakia tältä osin. Lakiteknisesti lainsäädäntömuutosta ei välttämättä tarvitse tehdä pakkokeinolain 3 luvun 8 §:ään, vaan kenties jopa selvempää olisi tehdä se esitutkintalain 4 luvun 15 §:ään, johon voitaisiin lisätä esimerkiksi 4 momenttiin uusi virke kuulumaan:

Asianosaisen oikeutta tiedonsaantiin ei voi rajoittaa 2 tai 3 momentissa mainituilla perusteilla silloin, kun kysymys on aineistosta, johon vedotaan perusteena hänen vangitsemiselleen.

Vaihtoehtoisesti muutos voidaan tehdä asianajaja Markku Fredmanin esityksessä siteeratun ehdotuksen kautta (HE, s. 89) sisällyttämällä pakkokeinolain 3 lukuun esitutkintalain 4 luvun 15 §:ää täydentävä säännös siitä, että vangittavaksi vaaditulla ja tutkintavangilla on oikeus saada ennen vangitsemista tai vangittuna pitämistä koskevan asian käsittelyä toimivaltaiselta (esitutkinta)viranomaiselta EU:n tiedonsaantidirektiivin 7 artiklan 1 kohdan tarkoittamat tiedot, jotka ovat välttämättömät vapaudenmenetyksen perusteen riitauttamiseksi.

Vähintään lakivaliokunnan tulisi perustelulausumassa todeta, että direktiivi edellyttää esitutkintalain 4 luvun 15 §:n ja pakkokeinolain 3 luvun 8 pykälän tulkittamista direktiivin sanamuodon mukaisesti ja tiedonsaantimyönteisesti siten, että vapautensa menettäneellä henkilöllä on oikeus saada käyttöönsä kaikki relevantti aineisto vapaudenmeneteyksen perusteen riitauttamiseksi.

Pakkokeinolain 5 luvun 8 ja 9 §, matkustuskiellon voimassaolo

Asianajajaliitto pitää esitystä tältä osin kannatettavana. Matkustuskiellon määräaika ei tule poistaa kokonaan.

Matkustuskieltoon määrätyllä ei suinkaan aina ole avustajaa. Vaarana on, kuten esimerkiksi Helsingin kärjäoikeus mietintövaiheessa lausui, että henkilö ikään kuin unohtuu matkustuskieltoon. Matkustuskielto on kuitenkin viranomaisen määräämä, vapauteen kohdistuva pakkokeino. Jos mitään määräaika tällaisen pakkokeinon voimassaololle ei olisi, olisi se ensinnäkin poikkeus kaikista muista pakkokeinoista. Toisaalta – kuten Pirkanmaan kärjäoikeus mietintövaiheessa lausui – kannustin ripeään esitutkinnan suorittamiseen poistuisi.

Pakkokeinolain 10 luvun 56 §, ylimääräisen tiedon käyttö

Nyt esitetyssä muodossa laajennettaisiin huomattavasti niitä rikosepäilyjä, joiden tutkimuksessa ylimääräistä tietoa saataisiin käyttää. Esityksestä tai sitä edeltävästä mietinnöstä olisi toivonut voivan löytää jonkinlaista tilastotietoa siitä, minkälainen ongelma laajuudeltaan on se, että perusmuotoisten huumausaine- ja lahusrikos- ym. rikosten tutkimuksessa ei saa käyttää ylimääräistä tietoa.

Asianajajaliitto ei ole vakuuttunut siitä, että esitetyn kaltainen laajennus olisi välttämätöntä käytännössä sakoilla rangaistaviin tekoihin.

Pakkokeinolain 11 luvun säännökset, alle 15-vuotiaan asema

Asianajajaliitto toteaa, että on sinänsä erittäin hyvä, että laintasoisesti säädetään alle 15-vuotiaisiin kohdistettavista sallituista pakkokeinoista. Toisaalta muutos on laintasoisesti myös periaatteellisesti varsin merkittävä. Nykyisin voimassa olevassa pakkokeinolaissa on ainoastaan kolme säännöstä alle 15-vuotiaiden epäillyistä rikollisista teoista: tällaista henkilöä ei saa pidättää, vangita eikä määrätä matkustuskieltoon, muutoin rikollisesta teosta ei ole säädetty mitään.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi erinäiset säännökset sisältävään 11 lukuun uusi 1 b §, jonka mukaan alle 15-vuotiaana tehdyn esitutkintalain 3 luvun 5 §:ssä tarkoitetun rikollisen teon epäilyn johdosta saadaan ottaa kiinni tai käyttää lain 4 tai 6–10 luvussa tarkoitettua pakkokeinoa kyseisen pakkokeinon käyttöä koskevien edellytysten täytyessä. Esitykseen ei sisälly lainkaan säännöstä siitä, miten alle 15-vuotiaan lapsen puolustus olisi tarjottu tällaisessa tilanteessa järjestää.

Alle 15-vuotiaalla lapsella on harvoin omia varoja palkata itselleen avustajaa. Toisaalta vaikka varoja poikkeuksellisesti olisi, ne voitaisiin ehdotetun sääntelyn perusteella määrätä vakuustakavarikkoon. Näyttää ilmeiseltä, että lakivaliokunnan tulee täydentää ehdotettua lakia siten, että siihen sisällytetään velvollisuus määrätä puolustaja myös alle 15-vuotiaalle rikoksesta epäillylle.

Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 2 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan epäillylle on määrättävä puolustaja viran puolesta, kun epäilty, jolla ei ole puolustajaa, on alle 18-vuotias, jollei ole ilmeistä, ettei hän tarvitse puolustajaa. Voimassa olevassa esitutkintalain 3 luvun 5 §:ssä on säädetty alle 15-vuotiaaseen epäiltyyn kohdistuvasta tutkinnasta, kun selvitetään sitä, onko hän ollut osallisena rikolliseen tekoon. Oikeuskäytännössä on suhtauduttu nihkeästi alle 15-vuotiaan epäillyn puolesta tehtyihin puolustajan määräyshakemuksiin.

Kun nyt esitetään, että alle 15-vuotias voitaisiin ottaa kiinni ja käyttää tällaiseen henkilöön muitakin pakkokeinoja, tulisi myös varmistaa, että tällainen erityisen haavoittuvassa oleva henkilö voi saada valtion varoista itselleen puolustajan, joka olisi määrättävä viran puolesta, ellei lapsella jo olisi avustajaa.

Esitutkintalain 4 luvun 8 §, edunvalvojan sijaisen määrääminen alle 18-vuotiaalle

Esitys on sinänsä tältä osin kannatettava, mutta siinä on kaksi puutetta. Ensimmäinen koskee edunvalvojan sijaisen (nykyisin edunvalvoja) tehtävän kestoa. Toinen puolestaan koskee väliaikaisen määräyksen antamismahdollisuutta, miltä osin aivan viimeaikainen oikeuskäytäntö ainakin Helsingin käräjäoikeudessa antaa aiheen vielä täsmentää säännöstä.

Edunvalvojan määräys on voimassa niin nykyisessä laissa, kuin myös esitetyssä muodossa, rikosasian käsittelyn loppuun asti. Tämä on lähtökohtaisesti oikein, mutta tällöin asianomistajalle mahdollisesti määrättävän korvauksen periminen ja vastaanottaminen jää alaikäisen, mahdollisesti hyvinkin pienen lapsen itsensä vastuulle. Perusteltua olisi, että edunvalvoja tai uudistuksen myötä edunvalvojan sijainen olisi oikeutettu myös perimään asianomistajalle tuomitun korvauksen joko suoraan vastaajalta tai sitten tekemällä hakemuksen Valtiokonttoriin. Tällä hetkellä edunvalvojalta puuttuu tällaiseen toimenpiteeseen toimivalta.

Esityksessä todetaan väliaikaisen määräyksen antamisesta seuraavaa (HE, s. 233):

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin informatiivinen viittaus holhoustoimilain 79 §:ään, jossa säädetään väliaikaisesta edunvalvojan määräämisestä. Lisäyksellä pyritäisiin vain selkiyttämään tilanteita, joissa edunvalvojamääräys tarvitaan kiireellisesti. Viittauksella ei ole tarkoitus asiallisesti muuttaa nykytilaa.

Ainakin Helsingin käräjäoikeus on aivan viime aikoina muuttanut ratkaisukäytäntöään siten, että se on hylännyt väliaikaisia määräyksiä koskevia pyyntöjä edunvalvojan määräämiseksi asianosaisia kuulematta. Muuttuneen käytännön taustoja ei Asianajajaliitolla ole tiedossa, mutta päätösten perusteluissa on todettu, että määräyksen antaminen asianosaisia kuulematta on poikkeus kuulemisperiaatteen erittäin vahvaan pääsääntöön.

Asianajaliitto ymmärtää sinänsä edellä mainitun lähtökohdan, mutta se on lapsiin kohdistuvissa epäillyissä rikoksissa todella huolestuttava. Käytännössä tilanne johtaa siihen, että lasta kuullaan joko ilman edunvalvojaa tai sitten epäilty saa tiedon kuulemisesta ennen itse kuulemistilaisuutta, mikä puolestaan mahdollistaa lapsen kertomukseen vaikuttamisen. Esitutkintalain 4 luvun 8 §:n 2 momenttia tulisi täsmentää lisäämällä siihen maininta siitä, että edunvalvojan sijaisen väliaikainen määräys voidaan antaa kuulematta huoltajia myös tilanteessa, jossa lapsen kuuleminen on toteutettava kiireellisesti ja vaarantamatta kuulemisen tarkoitusta.

Korkein oikeus ei ole antanut väliaikaisen määräyksen antamismahdollisuudesta ennakoratkaisua. Helsingin hovioikeus on sinänsä 8.12.2022 antanut ratkaisun nro 1705 asiassa S 22/2469, jossa se kumosi tutkinnanjohtajan kantelusta käräjäoikeuden päätöksen, jolla väliaikaisen määräyksen antamista koskenut pyyntö oli hylätty. Asia vaikuttaa vielä olevan Helsingin käräjäoikeudesta saadun tiedon mukaan epäselvä. Mikäli lakivaliokunta katsoo, että lakia ei tältä osin ole tarpeen täsmentää, tulisi sen ainakin perusteluissa lausua, että edunvalvojan sijainen on pääsäännön mukaan pyynnöstä määrättävä väliaikaisesti huoltajia tai lasta kuulematta, ellei asiassa ole erityisiä syitä olla tällaista määräystä antamatta.

Oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain 6 ja 24 §

Ehdotus siitä, että asianomistajan henkilöllisyys voitaisiin määrätä salassa pidettäväksi myös rikosasiaan välittömästi liittyvässä hakemusasiassa, on erittäin kannatettava. Kyse on sinänsä Asianajajaliiton käsityksen mukaan ainoastaan lain täsmennyksestä, mutta yksittäisissä tapauksissa salassapitopyyntöjä on käräjäoikeuksissa hylätty. Korkein oikeus on myöntänyt valitusluvan tällaisessa asiassa (VL:2022-111), mutta oikeastaan riippumatta korkeimman oikeuden ratkaisusta tuossa asiassa on salassapitomääräyksen antamismahdollisuudesta syytä selvyyden vuoksi säätää laissa myös rikosasiaan välittömästi liittyvien hakemusasioiden yhteydessä.

Helsingissä tammikuun 12. päivänä 2023

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Niko Jakobsson
Suomen Asianajajaliiton pääsihteeri

LAATI

Asianajaja Jussi Sarvikivi, Helsinki

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu rikosprosessioikeuden asiantuntijaryhmässä.